

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **B. O.**

skazanego wyrokiem Sądu Okręgowego w W.

z dnia 28 września 2012 r., sygn. akt VIII K [...],

zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 5 czerwca 2013 r., sygn. akt II AKa [...],

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2019 r.,

kwestii istnienia podstaw do wznowienia postępowania z urzędu

p o s t a n o w i ł:

1. stwierdzić brak podstaw do wznowienia z urzędu postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 5 czerwca 2013 r., sygn. akt II AKa [...];

2. kosztami postępowania w sprawie obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 5 czerwca 2013 r., sygn. II AKa [...], zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 28 września 2012 r., sygn. VIII K [...], którym uznano B. O. za winnego m.in. popełnienia czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, czynu z art. 189 § 1 k.k., czynu z art. 189 § 3 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., czynu z art. 263 § 2 k.k., czynu z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Zmiana orzeczenia Sądu I instancji dokonana wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] polegała m.in.

na uchyleniu wyroku co do czynu zarzucanego B. O. w pkt VII aktu oskarżenia i w tym zakresie przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.. Sąd odwoławczy orzekł też w stosunku do tego oskarżonego karę łączną w wymiarze 5 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Pismem z dnia 14 sierpnia 2018 r. skazany B. O. wniósł o wznowienie z urzędu postępowania karnego zakończonego prawomocnym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w [...]. Zarządzeniem z dnia 20 listopada 2018 r. (k.21 akt SN) wyznaczono skazanemu obrońcę z urzędu celem sporządzenia ewentualnego wniosku o wznowienie postępowania lub poinformowania Sądu Najwyższego, że brak jest podstaw do złożenia takiego wniosku. Pismem z dnia 27 grudnia 2018 r. wyznaczony obrońca z urzędu, adw P. A., powiadomił, że nie stwierdził podstaw do sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania. W zaistniałej sytuacji zarządzeniem z dnia 4 stycznia 2019 r. wezwano skazanego do uzupełnienia braku formalnego wniosku o wznowienie postępowania przez sporządzenie i podpisanie takiego wniosku przez adwokata albo radcę prawnego ustanowionego z wyboru (k - 32 akt SN). Zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2019 r. odmówiono przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec braku uzupełnienia przez skazanego braku formalnego wniosku w postaci sporządzenia i podpisania go przez adwokata albo radcę prawnego. Zarządzeniem z dnia 30 stycznia 2019 r. skierowano sprawę do rozpoznania sprawy w zakresie stwierdzenia podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wznowienie postępowania z powodu uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., możliwe jest wyłącznie z urzędu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 5, poz. 48). Z tych względów strona - nie dysponując w tym zakresie własnym wnioskiem o wznowienie postępowania - może, w oparciu o treść art. 9 § 2 k.p.k., zasygnalizować organowi procesowemu potrzebę podjęcia czynności z urzędu. Wobec tego wniosek skazanego został przez Sąd Najwyższy potraktowany jako sygnalizacja uchybienia stanowiącego podstawę do wznowienia postępowania karnego z urzędu.

W rozpoznawanej sprawie brak jest jakichkolwiek przesłanek uzasadniających wznowienie postępowania z urzędu. Zgodnie z art. 542 § 3 k.p.k.

postępowanie wznawia się z urzędu tylko w razie ujawnienia się jednej z okoliczności, o których mowa w treści art. 439 § 1 k.p.k. Katalog tzw. bezwzględnych powodów uchylenia orzeczenia, zawarty w treści art. 439 § 1 k.p.k., jest zupełny i nie podlega wykładni rozszerzającej. Analiza akt sprawy wskazuje, że żadna z przesłanek wymienionych w tym przepisie nie zachodzi. W swym piśmie skazany upatruje podstaw wznowienia m.in. w przesłance z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 1 pkt 7 k.p.k., która ma zachodzić dlatego, że sędziowie Sądu Apelacyjnego, którzy brali udział w wydaniu wyroku w tej sprawie, uprzednio wypowiadali się o przedłużeniu wobec oskarżonego B.O. tymczasowego aresztowania.

W związku z zasygnalizowaną podstawą wznowienia postępowania, wskazać należy, że w myśl art. 40 § 1 pkt 7 k.p.k. sędzia jest z mocy ustawy wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli brał udział w wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone. Sytuacja procesowa określona w tym przepisie nie dotyczyła więc wymienionych przez wnioskodawcę sędziów.

Fakt wypowiedania się sędziów co do tymczasowego aresztowania oskarżonego przed wydaniem przez nich wyroku względem niego mogła być ewentualnie podstawą do złożenia w toku postępowania rozpoznawczego wniosku o ich wyłączenie na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. Stwierdzenie okoliczności przewidzianej w tym przepisie jest tylko tzw. względną podstawą odwoławczą, nie mieszczącą się w katalogu z art. 40 § 1 k.p.k. ani w zbiorze innych przesłanek z art. 439 k.p.k.

Dlatego postanowiono, jak na wstępie.